

Edizzjoni Provi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-G?axar Awla)

13 ta' Frar 2019 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Armonizzazzjoni tal-le?i?lazzjonijiet fiskali – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Tnaqqis tal-VAT – Determinazzjoni tal-persuna su??etta g?all-?las tal-VAT – Applikazzjoni retroattiva ta' mi?ura derogatorja – Prin?ipju ta' ?ertezza legali"

Fil-Kaw?a C?434/17,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa miz-Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (il-Qorti Ammnistrattiva u Industrijali ta' Zalaegerszeg, I-Ungerija), permezz ta' de?i?joni tad-29 ta' ?unju 2017, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-18 ta' Lulju 2017, fil-pro?edura

Human Operator Zrt.

vs

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-G?axar Awla),

komposta minn K. Lenaerts, President tal-Qorti tal-?ustizzja, li qed ja?ixxi b?ala President tal-G?axar Awla, F. Biltgen u E. Levits (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: Y. Bot,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipre?entati:

- g?all-Gvern Ugeri?, minn Z. Fehér u G. Koós, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn V. Bottka u A. Sipos kif ukoll minn L. Lozano Palacios, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni me?uda, wara li semg?et lill-Avukat ?enerali, li l-kaw?a ti?i de?i?a ming?ajr ma jsiru konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tad-De?i?joni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2015/2349 tal-10 ta' Di?embra 2015 li tawtorizza lill-Ungerija bie? tapplika mi?ura ta' deroga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva 2006/112/KE dwar is-sistema komuni ta'

taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2015, L 330, p. 53, iktar 'il quddiem id-“De?i?joni ta' Implantazzjoni”), moqrija flimkien mal-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1, rettiffika fil-?U 2007, L 335, p. 60), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2013/43/UE tat-22 ta' Lulju 2013 (?U 2013, L 201, p. 4) (iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn Human Operator Zrt. u Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (id-Divi?joni tal-Appelli tal-Awtoritá Nazzjonali tat-Taxxa u tad-Dwana, I-Ungerija, iktar 'il quddiem id-“Direttorat tal-Appelli”) dwar il-?las tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) minn persuna taxxabbi li hija d-destinatarja ta' servizzi su??etti g?all-VAT.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

Id-Direttiva tal-VAT

3 L-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT jipprovdi:

“Il-VAT g?andha tit?allas minn kwalunkwe persuna taxxabbi li tkun qed twettaq forniment taxxabbi ta' merkanzia jew servizzi, minbarra fejn din tit?allas minn persuna o?ra fil-ka?ijiet imsemmija fl-Artikoli 194 sa 199a u fl-Artikolu 202.”

4 Skont l-Artikolu 199 ta' din id-Direttiva:

“1. L-Istati Membri jistg?u jipprovdu li l-persuna responsabbi g?all-?las tal-VAT hija l-persuna taxxabbi li lilha jsiru l-fornimenti li ?ejjin:

a) il-forniment ta' xog?ol ta' kostruzzjoni, inklu?i servizzi ta' tiswijiet, tindif, manutenzjoni, alterazzjoni u demolizzjoni fir-rigward ta' proprjetà immobibli, kif ukoll il-kunsinna ta' xog?lijiet ta' kostruzzjoni mequsa b?ala forniment ta' merkanzia skond l-Artikolu 14(3);

b) il-forniment ta' persunal involut f'attivitajiet koperti mill-punt (a);

[...]

5 L-Artikolu 395(1) tal-imsemmija direttiva huwa fformulat kif ?ej:

“Il-Kunsill, li ja?ixxi unanimament fuq proposta mill-Kummissjoni, jista' jawtorizza lil kwalunkwe Stat Membru li jintrodu?i mi?uri spe?jali g?al deroga mid-disposizzjonijet ta' din id-Direttiva, sabiex jissimplifika l-pro?edura tal-?bir tal-VAT jew sabiex jippreveni ?ertu tipi ta' eva?joni jew evitar tat-taxxa.”

Id-De?i?joni ta' Implantazzjoni

6 B'ittri rre?istrati fid-dipartimenti tal-Kummissjoni Ewropea fit-23 ta' Di?embru 2014 u fit-8 ta' Mejju 2015, I-Ungerija talbet l-awtorizzazzjoni sabiex tintrodu?i mi?ura spe?jali li tidderoga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT fir-rigward tal-persuna su??etta g?all-?las tal-VAT, bil-g?an li ti??ieled kontra ?erti prattiki frawdolenti fil-qasam tal-impri?i ta' xog?ol temporanju. Bid-De?i?joni ta' Implantazzjoni, il-Kunsill laqa' din it-talba.

7 Skont l-Artikolu 1 tad-De?i?joni ta' Implantazzjoni:

“B'deroga mill-Artikolu 193 tad-[Direttiva tal-VAT], I-Ungerija hija awtorizzata tistipula li l-persuna responsabbi g?all-?las tal-VAT hija l-persuna taxxabbi li tibbenefika mis-servizzi ta' tqeg?id g?ad-

dispo?izzjoni ta' persunal fil-kuntest tal-attivitajiet g?ajr dawk koperti mill-Artikolu 199(1)(a) tad-[Direttiva tal-VAT]."

8 Skont l-Artikolu 2 tad-De?i?joni ta' Implementazzjoni, din tal-a??ar tiskadi fil-31 ta' Di?embru 2017.

Id-dritt Ungeri?

9 L-Artikolu 60 tal-az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. Törvény (il-Li?i Nru CXXVII tal-2007 dwarf it-Taxxa fuq il-Valur Mi?jud), fil-ver?joni tag?ha applikabbbli g?all-kaw?a prin?ipali u li da?let fis-se?? fl-1 ta' Jannar 2015 (iktar 'il quddiem il-“il-Li?i dwarf il-VAT”), jiprovdः

“1. Fil-ka? ta' kunsinna ta' beni jew ta' provvista ta' servizzi li g?alihom hija dovuta t-taxxa mill-persuna taxxabbli li tir?ievi l-beni jew is-servizzi, l-ammont tat-taxxa li g?andu jit?allas huwa ddeterminat

- a) mar-ri?evuta tal-fattura jew ta' dokument ie?or li ji??ertifika t-twettiq tat-tran?azzjoni,
 - b) waqt l-e?ekuzzjoni tal-korrispettiv jew
 - c) fil-?mistax-il jum tax-xahar wara t-twettiq tat-tran?azzjoni.
2. Minn fost l-avvenimenti li ?ew elenkati fil-paragrafu 1, g?andu jintg?a?el dak li se?? l-ewwel.”

10 L-Artikolu 142 ta' din il-li?i jiprovdः:

“1. It-taxxa g?andha tit?allas mill-persuna li tir?ievi l-beni jew is-servizzi:

[...]

c) fil-ka?ijiet ta' tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' ?addiema temporanji, ta' kollokament ta' ?addiema, ta' provvista ta' persunal jew ta' rikors g?al servizzi ta' rekluta?? ta' studenti g?al kunsinna ta' beni jew provvista ta' servizzi, anki meta l-permess ta' bini jew il-pro?edura ta' notifika ta' bini ma jkunux ne?essarji;

[...]

3. L-applikazzjoni tal-paragrafu 1 g?andha tkun su??etta g?all-kundizzjonijiet li, fost il-partijiet involuti fit-tran?azzjoni,

- a) kull persuna hija persuna taxxabbli rre?istrata fil-pajji?, u
- b) ebda wa?da mill-partijiet ma g?andha status kopert minn din il-li?i li jiprovd li ma hijiex su??etta g?all-?las tat-taxxa.

[...]"

11 L-Artikolu 294(1) tal-imsemmija li?i jipprevedi:

“1. L-Artikolu 142(1)(c) ta' din il-li?i [...] g?andu jaapplika g?all-ewwel darba, bla ?sara g?al dak li huwa previst fil-parografi 2 u 3, g?at-tran?azzjonijiet li g?andhom jitwettqu fl-1 ta' Jannar 2015 jew sussegwentement.”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

12 Human Operator hija kumpannija kummer?jali li g?andha s-sede tag?ha fl-Ungerija, li l-attività tag?ha tikkonsisti fir-rekluta?? ta' persunal, fit-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' ?addiema temporanji, u f'tipi o?ra ta' tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' ri?orsi umani.

13 Sabiex tipprovdi dawn is-servizzi lill-klijenti tag?ha, Human Operator irrikorriet, permezz ta' kuntratti ta' provvista ta' servizzi, g?al kumpanniji kummer?jali o?ra, li qieg?du lill-?addiema tag?hom g?ad-dispo?izzjoni tal-klijenti ta' Human Operator.

14 Human Operator a??ettat il-fatturi r?evuti minn dawn il-kumpanniji, stabbiliti skont ir-regoli fiskali normali, li kieno jindikaw, b?ala su??ett tas-servizzi kkon?ernati, "tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ie?or ta' ri?orsi umani", u li kieno jindikaw il-VAT, li kienet tnaqqset minn Human Operator.

15 In-Nemzeti Adó- és Vámhivatal Vas Megyei Adóigazgatósága (id-Divi?joni tat-Taxxa u tad-Dwana g?ad-distrett ta' Vas, parti mill-Awtorità tat-Taxxa u tad-Dwana, I-Ungerija) (iktar 'il quddiem I-“Awtorità Fiskali tal-Ewwel Istanza”) wettqet spezzjoni fir-rigward ta' Human Operator sabiex tivverifika d-dikjarazzjonijiet tag?ha tal-VAT g?ax-xahar ta' Jannar 2015.

16 Wara din l-ispezzjoni, l-Awtorità Fiskali tal-Ewwel Istanza adottat de?i?joni fit-22 ta' Awwissu 2016 li permezz tag?ha kkonstatat differenza tal-VAT ta' ammont ta' 46 065 000 forint Unger? (HUF) (madwar EUR 150 000), u ordnat lil Human Operator t?allas dan l-ammont.

17 L-Awtorità Fiskali tal-Ewwel Istanza qieset li, skont l-Artikolu 60 tal-Li?i dwar il-VAT, Human Operator kienet responsabbi g?all-?las tal-VAT g?at-tran?azzjonijiet kollha relatati mad-dikjarazzjonijiet li jikkon?ernaw ix-xahar ta' Jannar 2015 u stabbilixxiet l-ammont tal-VAT dovut billi ?adet b?ala ba?i ta' kalkolu l-ammonti indikati fuq il-fatturi a??ettati minn Human Operator relatati mal-provvista tas-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

18 L-Awtorità Fiskali tal-Ewwel Istanza bba?at ru?ha f'dan ir-rigward fuq id-De?i?joni ta' Implimentazzjoni li tawtorizza lill-Gvern Unger?, b'deroga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT, jipponi tassazzjoni b'awtolikwidazzjoni, li hija prevista fl-Artikolu 142(1)(c) tal-Li?i dwar il-VAT. L-imsemmija awtorità fiskali ddedu?iet minn din id-dispo?izzjoni, li da?let fis-se?? fl-1 ta' Jannar 2015, li din it-tassazzjoni b'awtolikwidazzjoni kienet applikabbi b'effett minn din id-data, u dan peress li l-Gvern Unger?, fit-talba tieg?u msemmija fil-punt 6 ta' din is-sentenza, kien espressament talab li d-deroga mitluba tapplika b'effett mill-imsemmija data.

19 B'de?i?joni tal-25 ta' Jannar 2017, id-Divi?joni tal-Appelli, adita minn Human Operator, ikkonfermat id-de?i?joni msemmija fil-punt 16 ta' din is-sentenza.

20 L-Awtorità Fiskali tal-Ewwel Istanza wettqet spezzjonijiet o?ra fir-rigward ta' Human Operator, li kieno jikkon?ernaw perijodi o?ra, u adottat sitt de?i?jonijiet o?ra li jkopru l-perijodu bejn l-1 ta' Frar 2015 u l-31 ta' Lulju 2015. Permezz ta' dawn id-de?i?jonijiet, hija ordnat lil Human Operator t?allas ammont totali ta' HUF 387 714 000 (madwar EUR 1.27 miljuni) b?ala VAT fir-rigward ta' dan il-perijodu.

21 Fit-13 u fil-25 ta' Jannar 2017, id-Divi?joni tal-Appelli, adita mill-?did minn Human Operator, ikkonfermat id-de?i?jonijiet tal-Awtorità Fiskali tal-Ewwel Istanza msemmija fil-punt pre?edenti.

22 Billi qieset li, fl-assenza ta' dispo?izzjonijiet espressi dwar l-applikazzjoni retroattiva tag?ha, id-De?i?joni ta' Implimentazzjoni ma setg?etx ti?i applikata mill-Gvern Unger? qabel in-notifika mill-Ungerija ta' din id-de?i?joni, li saret fil-11 ta' Di?embru 2015, Human Operator ippre?entat rikors quddiem il-qorti tar-rinviju kontra d-de?i?jonijiet imsemmija fil-punti 19 u 21 ta' din is-sentenza.

23 Skont din il-qorti, is-soluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali te?tie? li ti?i ddeterminata d-data tad-d?ul

fis-se?? tad-De?i?joni ta' Implantazzjoni u, g?aldaqstant, id-data li fiha saret applikabbi l-awtorizzazzjoni prevista f'din id-de?i?joni.

24 F'dawk i?-irkustanzi, iz-Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (il-Qorti Ammnistrattiva u Industrijali ta' Zalaegerszeg, I-Ungerija) idde?idiet li tisspospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

"Id-[De?i?joni ta' Implementazzjoni] g?andha ti?i interpretata b?ala li tipprekludi prattika fl-Ungerija li skontha d-dispo?izzjoni le?i?lattiva nazzjonali li, skont l-awtorizzazzjoni mog?tija mill-imsemmija de?i?joni ta' implementazzjoni, tipprevedi deroga mill-Artikolu 193 tad-[Direttiva tal-VAT] u li da?let fis-se?? fl-1 ta' Jannar 2015 hija applikabbi minn din id-data, filwaqt li d-de?i?joni ta' implementazzjoni ma g?andha ebda dispo?izzjoni dwar l-effett retroattiv jew l-applikabbiltà tag?ha, minkejja li l-Ungerija g?a?let din id-data b?ala d-data tal-bidu g?all-applikazzjoni tat-talba tag?ha g?all-awtorizzazzjoni tal-mi?ura ta' deroga?"

Fuq id-domanda preliminari

25 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk id-dritt tal-Unjoni jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi l-applikazzjoni ta' mi?ura li tidderoga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT qabel ma l-att tal-Unjoni li jawtorizza tali deroga jkun ?ie innotifikat lill-Istat Membru li jkun talabha, minkejja li, minn na?a, l-imsemmi att tal-Unjoni ma jipprovd xiex dwar id-d?ul fis-se?? tieg?u jew id-data li fiha g?andu jibda japplika u li, min-na?a l-o?ra, l-imsemmi Stat Membru esprima x-xewqa li l-imsemmija deroga tapplika b'effett retroattiv.

26 F'dan ir-rigward, l-Artikolu 1 tad-De?i?joni ta' Implantazzjoni jippermetti lill-Ungerija tidderoga mir-regola ?enerali ta' tassazzjoni prevista fl-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT, li jindika b?ala l-persuna responsabbi g?all-?las tal-VAT il-persuna taxxabbi li tibbenefika mit-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' persunal fil-kuntest tal-attivitajiet li ma humiex koperti mill-Artikolu 199(1)(a) ta' din id-Direttiva.

27 Barra minn hekk, l-Artikolu 142(1)(c) tal-Li?i dwar il-VAT jipprovd li l-benefi?jarju tas-servizz huwa responsabbi g?all-?las tal-VAT fil-ka? ta' tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' ?addiema temporanji, ta' kollokament ta' ?addiema, ta' tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' persunal u ta' rikors g?al servizzi ta' rekluta?? ta' studenti g?al kunsinna ta' beni jew provvista ta' servizzi. Din id-dispo?izzjoni da?let fis-se?? fl-1 ta' Jannar 2015 u, skont id-de?i?joni tar-rinviju, ?iet applikata mill-awtoritajiet fiskali Ungeri?i b'effett minn din id-data.

28 Id-De?i?joni ta' Implantazzjoni, li tippermetti tali deroga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT, ?iet innotifikata lill-Gvern Unger?i biss fil-11 ta' Di?embru 2015.

29 Barra minn hekk, din id-de?i?joni ma tag?mel ebda riferiment g?ad-data tad-d?ul fis-se?? tag?ha jew g?ad-data li fiha tibda tapplika d-deroga li tipprevedi. Hija lanqas ma tispe?ifika l-perijodu li matul tieg?u jestendu l-effetti tag?ha, u sempli?ement tirreferi g?ad-data tal-iskadenza, li hija l-31 ta' Di?embru 2017.

30 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat qabelxejn li, fir-rigward tal-Artikolu 199 tad-Direttiva tal-VAT, li jag?ti l-possibbiltà lill-Istati Membri jirrikorru, fis-sitwazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1(a) sa (g) tieg?u, g?all-mekkani?mu ta' awtolikwidazzjoni li permezz tieg?u l-persuna su??etta g?all-VAT hija l-persuna li hija d-destinatarja tat-tran?azzjoni su??etta g?all-VAT, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li din id-dispo?izzjoni tikkostitwixxi e??ezzjoni g?all-prin?ipju li jinsab fl-Artikolu 193 ta' din id-direttiva u g?andha, g?alhekk, ti?i interpretata b'mod strett, li madankollu ma jistax iwassal sabiex din ti??a??ad mill-effetti tag?ha (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-13 ta' unju 2013, Promociones y Construcciones BJ 200, C-125/12, EU:C:2013:392, punti 23 u 31 kif ukoll il-

31 Sussegwentement, fin-nuqqas, fid-De?i?joni ta' Implementazzjoni, ta' dispo?izzjonijiet li jistabbilixxu d-data tad-d?ul fis-se?? tag?ha jew id-data ta' meta g?andha tibda tapplika d-deroga li tipprevedi, g?andu jsir rikors, sabiex ji?u ddeterminati l-effetti *ratione temporis* tag?ha, g?all-prin?ipji ta' interpretazzjoni li huma rrikonoxxuti ?eneralment, g?at-termini tag?ha kif ukoll g?all-finalità u g?all-iskema ?enerali tag?ha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' Novembru 1981, Meridionale Industria Salumi et, 212/80 sa 217/80, EU:C:1981:270, punt 8).

32 G?alhekk, skont it-tielet subparagrafu tal-Artikolu 297(2) TFUE, li jikkostitwixxi regola ?enerali dwar id-d?ul fis-se?? tad-de?i?joni li jindikaw destinatarju, tali de?i?joni li jie?du effett permezz tan-notifika lid-destinatarji tag?hom. F'dan il-ka?, peress li d-De?i?joni ta' Implementazzjoni ?iet innotifikata lill-Gvern Ugeri? fil-11 ta' Di?embru 2015, hemm lok li jitqies li din id-de?i?joni da?let fis-se?? f'din id-data.

33 Din il-konstatazzjoni ma tistax ti?i invalidata mill-osservazzjonijiet tal-Gvern Ugeri?. Kuntrarjament g?as-sottomissjonijiet ta' dan il-Gvern, is-segmenti ma humiex rilevanti sabiex ti?i stabbilita d-data li fiha beda jkollha effett id-De?i?joni ta' Implementazzjoni, l-ewwel nett, il-fatt li l-Kummissjoni, fil-proposta tag?ha g?al De?i?joni ta' Implementazzjoni tal-Kunsill li tawtorizza lill-Ungerija biex tapplika mi?ura li tidderoga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva 2006/112 [COM (2015) 557 finali], iddikjarat espressament li kienet ?iet infurmata li l-Ungerija di?à bdiet tapplika d-deroga mitluba ming?ajr ma stenniet l-adozzjoni tad-De?i?joni ta' Implementazzjoni, it-tieni nett, il-fatt li l-Artikolu 2 ta' din id-de?i?joni stabbilixxa d-data tal-iskadenza g?all-31 ta' Di?embru 2017 u, it-tielet nett, il-fatt li, f'ittra indirizzata lill-Ungerija mill-Kummissjoni, din tal-a??ar indikat l-intenzjoni tag?ha li tissodisfa t-talba ta' dan l-Istat Membru dwar il-perijodu ta' applikazzjoni tad-deroga mitluba u talbet li dan il-perijodu ji?i stabbilit g?al tliet snin.

34 Fil-fatt, g?andu jitfakkar li l-prin?ipju ta' ?ertezza legali, li jag?mel parti mill-prin?ipji ?enerali tad-dritt tal-Unjoni, je?i?i, b'mod partikolari, li d-dispo?izzjonijiet legali jkunu ?ari, pre?i?i u prevedibbli fl-effetti tag?hom (sentenza tat-18 ta' Novembru 2008, Förster, C-158/07, EU:C:2008:630, punt 67).

35 Dan ir-rekwi?it essenziali ta' ?ertezza legali japplika b'mod partikolarment strett fil-ka? ta' le?i?lazzjoni li tista' timplika pi?ijiet finanzjarji, sabiex il-persuni kkong?ernati jkunu jistg?u jkollhom g?arfien pre?i? tal-portata tal-obbligi imposti fuqhom minn din il-le?i?lazzjoni (sentenza tad-29 ta' April 2004, Sudholz, C?17/01, EU:C:2004:242, punt 34 u l-?urisprudenza ??itata).

36 ?ie wkoll de?i? li, bil-g?an li ji?u osservati l-prin?ipju ta' ?ertezza legali u ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi, ir-regoli ba?i?i tad-dritt tal-Unjoni g?andhom, fil-prin?ipju, ji?u interpretati fis-sens li jkopru biss sitwazzjonijiet li kienu je?istu wara d-d?ul fis-se?? tag?hom (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-24 ta' Settembru 2002, Falck u Acciaierie di Bolzano vs Il-Kummissjoni, C-74/00 P u C?75/00 P, EU:C:2002:524, punt 119). G?aldaqstant, b'mod ?enerali, il-prin?ipju ta' ?ertezza legali jipprekludi att tal-Unjoni milli jie?u effett qabel il-pubblikazzjoni jew in-notifika tieg?u, skont il-ka?, peress li l-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li jista' jkun il-ka? kuntrarju e??ezzjonalment meta l-g?an ta' interess ?enerali je?i?i li l-aspettattivi le?ittimi tal-persuni kkong?ernati ji?u osservati (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-30 ta' Settembru 1982, Amylum vs Il-Kunsill, 108/81, EU:C:1982:322, punt 4, tas-26 ta' April 2005, "Goed Wonen", C-376/02, EU:C:2005:251, punt 33 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tat-28 ta' Novembru 2006, Il-Parlament vs Il-Kunsill, C-413/04, EU:C:2006:741, punt 75 u l-?urisprudenza ??itata).

37 Konsegwentement, fid-dawl tar-regola prevista fit-tielet subparagrafu tal-Artikolu 297(2) TFUE u fin-nuqqas ta' kull indikazzjoni, fid-De?i?joni ta' Implementazzjoni, dwar l-applikazzjoni retroattiva tag?ha, ma jistax ji?i konku? li din id-de?i?joni tista' tapplika retroattivament. Minn dan

isegwi li I-Gvern Unger? ma kienx f'po?izzjoni li jintrodu?i tassazzjoni b'awtolikwidazzjoni g?al servizzi mhux previsti fl-Artikolu 199(1)(a) tad-Direttiva tal-VAT qabel in-notifika mill-Ungerija tad-De?i?joni ta' Implementazzjoni li tawtorizza din it-tassazzjoni b'awtolikwidazzjoni.

38 Barra minn hekk, sabiex ting?ata risposta utli lill-qorti tar-rinviju fir-rigward tad-determinazzjoni tal-persuna responsabbi g?all?-las tal-VAT fi?-irkustanzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, g?andu jitfakkar li, fil-ka?ijiet kollha fejn dispo?izzjonijiet ta' direttiva jidhru, fir-rigward tal-kontenut tag?hom, inkundizzjonati u suffi?jentement pre?i?i, huwa possibbli li dawn ji?u invokati quddiem il-qrati nazzjonali kontra I-Istat Membru kkongernat, kemm meta dan ikun naqas milli jittrasponi d-direttiva fid-dritt nazzjonali fit-terminu previst kemm meta jkun wettqet traspo?izzjoni ?baljata (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-6 ta' Frar 2014, E.ON Global Commodities, C-323/12, EU:C:2014:53, punt 56 u I-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tal-15 ta' Mejju 2014, Almos Agrárkülkereskedelmi, C-337/13, EU:C:2014:328, punt 31 u I-?urisprudenza ??itata). II-Qorti tal-?ustizzja kkonstatat ukoll li dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni hija inkundizzjonata meta din tistabbilixxi obbligu li ma huwa marbut ma' ebda kundizzjoni u lanqas ma huwa su??ett, fl-implementazzjoni jew fl-effetti tieg?u, g?all-adozzjoni ta' att mill-istituzzjonijiet tal-Unjoni jew mill-Istati Membri (sentenza tal-15 ta' Mejju 2014, Almos Agrárkülkereskedelmi, C-337/13, EU:C:2014:328, punt 32 u I-?urisprudenza ??itata).

39 Fil-ka? ine?ami, I-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT jiprovdli li I-VAT hija dovuta minn kwalunkwe persuna taxxabbi li twettaq kunsinna ta' beni jew provvista ta' servizzi, ?lief meta I-VAT tkun dovuta minn persuna o?ra fil-ka?ijiet imsemmija fl-Artikoli 194 sa 199b u fl-Artikolu 202 ta' din id-direttiva.

40 Konsegwentement, I-Istat Membru ma g?andu ebda mar?ni ta' diskrezzjoni dwar il-kundizzjonijiet ta' applikazzjoni *ratione temporis* tar-regola ?enerali stabilita mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT.

41 Peress li I-kundizzjonijiet g?all-applikazzjoni tad-deroga prevista fl-Artikolu 199(1)(a) tad-Direttiva tal-VAT ma humiex issodisfatti, il-persuni taxxabbi jistg?u g?alhekk jinvokaw I-Artikolu 193 ta' din id-Direttiva quddiem il-qrati nazzjonali kontra I-Istat Membru kkongernat. G?alhekk, f'dan il-ka?, ir-regola ?enerali stabilita fl-Artikolu 193 tal-imsemmija Direttiva tapplika u huma I-persuni taxxabbi li wettqu I-provvisti tas-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali li huma g?alhekk responsabbi g?all?-las tal-VAT g?all-perijodu li jippre?edi d-d?ul fis-se?? tad-De?i?joni ta' Implementazzjoni.

42 Fid-dawl ta' dak li ntqal, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li d-dritt tal-Unjoni jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi I-applikazzjoni ta' mi?ura li tidderoga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-VAT qabel ma l-att tal-Unjoni li jawtorizza I-imsemmija deroga jkun ?ie innotifikat lill-Istat Membru li jkun talabha, minkejja li I-imsemmi att tal-Unjoni ma jiprovdli xejn dwar id-d?ul fis-se?? tieg?u jew id-data li fiha g?andu jibda japplika, u dan anki meta I-imsemmi Stat Membru jkun esprima x-xewqa li din id-deroga tapplika b'effett retroattiv.

Fuq I-ispejje?

43 Peress li I-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq I-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, II-Qorti tal-?ustizzja (L-G?axar Awla) taqta' u tidde?iedi:

Id-dritt tal-Unjoni jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi I-applikazzjoni ta' mi?ura li

tidderoga mill-Artikolu 193 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud tal-VAT, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2013/43/UE tat-22 ta' Lulju 2013, qabel ma l-att tal-Unjoni li jawtorizza l-imsemmija deroga jkun ?ie innotifikat lill-Istat Membru li jkun talabha, minkejja li l-imsemmi att tal-Unjoni ma jiprovoди xejn dwar id-d?ul fis-se?? tieg?u jew id-data li fiha g?andu jibda japplika, u dan anki meta l-imsemni Stat Membru jkun esprima x-xewqa li din id-deroga tapplika b'effett retroattiv.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ungeri?.